

شماره دانش آموز	نام درس: فارسی (۱) زمان پاسخ‌گویی: ۷۰ دقیقه تاریخ آزمون: ۹۷/۱۰/۱۲ نیمسال اول ۹۷-۹۸	باسمه تعالی اداره آموزش و پرورش اصفهان دبیرستان تجرد	نام خانوادگی: نام پدر: پایه تحصیلی: دهم (۲)
نام دبیر: صادقی		نمره به عدد	به حروف

نمره	بارم	الف) قلمرو زبانی (۷) نمره لطفاً پاسخ سوالات را خوش خط و خوانا و بدون قلم خوردگی بنویسید.
	۱/۵	۱. معنی واژه های مشخص شده را داخل کمانک بنویسید. <ul style="list-style-type: none"> • وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب بر دولت آشیان شما نیز بگذرد () • بدان کوش که به هر محالی، از حال و نهاد خویش بنگردی () • و معلم که از مخمصه رسته بود، به خون سردی گفت: «در علف است.» () • در حضيض هم می توان عزیز بود / از گودال بپرس. () • دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای فرشته‌ات به دو دست دعا نگه دارد () • خواست کزان ورطه، قدم درکشند خویشان از حادثه برتر کشد ()
	۱/۵	۲. از میان عبارات زیر نادرستی های املايي را بياييد و درست آن را بنويسيد. (۶ مورد) که آب عجل که هست گلوگیر خاص و آم که همه کس را به سزا، حق شناس باش؛ خاصه غرابت خیش را. که در میان دو ضد جمع بود: هم فرغت بود و هم وسلت
	۰/۵	۳. نقش دستوری واژگان را بنویسید. «صاد» هرگز جانوری جز از پهلو نکشید. () ، ()
	۰/۵	۴. در متن زیر کاربرد هر یک از انواع «و» را بیايید و بنویسید. از یال و غارب به زیر آمد. دستش را پایین برد و مردد مانده بود.
	۰/۵	۵. دو واژه «دو تلفظی» بنویسید.
	۰/۵	۶. کدام قسمت جمله زیر حذف شده است؟ نوع حذف را بنویسید. «هم نشین نیک بهتر از تنهایی است و تنهایی بهتر از هم نشین بد.»
	۰/۵	۷. در بیت زیر جهش ضمیر را مشخص کنید و نقش دستوری ضمائر را بنویسید. گرت هواست که معشوق نکسلد پیمان نگاه دار سر رشسته تا نگه دارد
	۰/۵	۸. برای واژه «انعام» مترادف و هم خانواده بنویسید.
	۰/۲۵	۹. تفاوت معنایی فعل «گشت» را در بیت زیر توضیح دهید. گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو گشت گفتا تو بندگی کن کاو بنده پرور آید
	۰/۷۵	۱۰. در گروه اسمی زیر نخست «هسته» را مشخص کنید. سپس «نوع دستوری» وابسته ها را بنویسید. غبطه بزرگ زندگانی

ب) قلمرو ادبی (۵) نمره		
	۰/۵	۱۱. در عبارت زیر واژگان سجع را بیايید. هم راحت بود، هم آفت؛ هم وفا بود، هم جفا؛ در بدایت بند و چاه بود، در نهایت تخت و گاه بود
	۱	۱۲. در بیت زیر یک تشبیه بیايید و پایه های آن را مشخص کنید. (ارکان تشبیه را بنویسید). چون به بصره رسیدیم، از برهنگی و عاجزی به دیوانگان مانده بودیم.
	۱	۱۳. آرایه داخل کمانک را در هر یک از موارد زیر بیايید و برای آن دلیل بیاورید؟ <ul style="list-style-type: none"> • بید مجنون در تمام عمر، سر بالا نکرد حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی (حُسن تعلیل) • لیک چنان خیره و خاموش ماند کز همه شیرین سخنی گوش ماند (حس آمیزی)

۰/۵	۱۴. بیت زیر را از نظر کاربرد آرایه های ادبی بررسی کنید. (دو مورد کافی است.) سر و زر و دل و جانم فدای آن باری که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد
۱	۱۵. بیت قبلی « تا خار غم عشقت آویخته در دامن کوته نظری باشد، رفتن به گلستان ها » را بنویسید.
۱	۱۶. بیت بعدی « چه زخم چونای هر دم، ز نوای شوق او دم که لسان غیب بهتر بنوازد این نوارا » را بنویسید.
ج) قلمرو فکری (۸) نمره	
۰/۷۵	۱۷. معنای ابیات زیر را به نثر روان بنویسید. • در بُنِ این پرده نیلوفری کیست کند با چو منی همسری؟
۰/۷۵	• حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست که آشنا سخن آشنا نگه دارد
۰/۵	• زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت ناچار، کاروان شما نیز بگذرد
۰/۵	۱۸. معنی و مفهوم عبارت های زیر را بنویسید. • به زبان، دیگر مگو و به دل، دیگر مدار، تا گندم نمای جو فروش نباشی.
۰/۵	• دست تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند.
۰/۵	• نقش بندی اش دلگشا بود و رنگ را نگارین می ریخت.
۰/۵	• قصه حال یوسف را نیکو نه از حُسن صورت او گفت، بلکه از حُسن سیرت او گفت.
۰/۵	۱۹. در بیت زیر منظور از « خندان بودن گل » چیست؟ گل از شوق تو خندان در بهار است از آتش رنگ های بی شمار است
۰/۵	۲۰. در جمله زیر، نویسنده بر کدام ویژگی های اخلاقی تأکید می کند؟ اثر غم و شادی پیش مردمان، بر خود پیدا مکن.
۰/۵	۲۱. درباره مناسبیت مفهومی موارد زیر توضیح دهید. • و این هردو حال در مدت بیست روز بود تا مردم بدانند که به شدتی که از روزگار پیش آید، نباید نالید. • دوران روزگار به ما بگذرد بسی گاهی شود بهار دگر که خزان شود
۰/۵	۲۲. شعر «هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم / در حضيض هم می توان عزیز بود » به کدام گزینه اشاره می کند؟ ☐ شَرَفُ الْمَكَانِ بِالْمَكِينِ. ☐ حَاسِبُوا قَبْلَ أَنْ تُحَاسَبُوا ☐ وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ
۰/۵	۲۳. منظور از عبارت « تدبیر برادران یوسف بر خلاف تقدیر رحمان آمد » چیست؟
۰/۵	۲۴. بیت زیر به کدام باور گذشتگان اشاره می کند؟ « ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن تأثیر اختران شما نیز بگذرد »
۰/۵	۲۵. در شعر زیر « عقل » با چه ویژگی هایی وصف شده است؟ چرا؟ چندان تناوری و بلند / که به هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می افتد
۰/۵	۲۶. در بیت زیر، مقصود از « شیران » و « سگان » چیست؟ () ، () در مملکت چو غرّش شیران گذشت و رفت این عوعوی سگان شما نیز بگذرد
۲۰	موفقیت شما از روی قلبه منست @Adabi10 طرح : صادق